

PHAEDRI
LIBER QVARTVS.

FAB. I.

DE MVSTELA ET MVRIBVS.

Ioculare tibi videtur: et sane leui,
 Dum nihil habemus maius, calamo ludimus.
 Sed diligenter intuere has naenias:
 Quantam sub illis vtilitatem reperies:
 Non semper ea sunt, quae videntur; decipit
 Frons prima multos: rara mens intelligit,
 Quod interiore condidit cura angulo.
 Hoc ne locutus sine mercede existimer,
 Fabellam adiiciam et mustela et muribus.
 10 Mustela, cum, annis et senecta debilis,
 Mures veloces non valeret adsequi,
 Involuit se farina, et obscuro loco
 Abiecit negligenter. Mus, escam putans,
 Adsiluit, et compressus occubuit neci:
 15 Alter similiter, deinde periit tertius.
 Aliquot secutis, venit et retorridus,

Qui

Qui saepe laqueos et muscipula effugerat,
 Proculque insidias cernens hostis callidi,
 Sic valeas, inquit, vt farina es, quae iaces.

1. *Iocularare tibi videtur.*] Plurimi, *iocularare hoc tibi videtur*, inculcato hoc, quod non est in MSS. Burmannus conicit: *iocularares tibi videntur (et sane leui, Dum nihil habemus maius, calamo ludimus) Sed diligenter intruere has naenias.* Ita *iocularares* coniungitur cum *naenias*, *leui* cum *plectro*, quod ita dicitur, quia materia est leuis.

8. *Sine mercede.*] Sine vtilitate, fructu, praemio. Burm.

14. *Et compressus.*] *At compressus*, vel *compressus*, Heinf. et Burm. malunt.

15. *Alter similiter.*] Al. *Alter similiter, deinde perit et tertius*, vel *perit*. Bentl. *Alter similiter perit, deinde et tertius*. Burm. *alter similiter perit, et mox tertius*.

FAB. II.

VVLPIS ET VVA.

Fame coacta vulpis alta in vinea
 Vuam adpetebat, summis saliens viribus.
 Quam tangere vt non potuit, discedens ait:
 Nondum matura est; nolo acerbam fumere.

Qui, facere quae non possunt, verbis ele- 5
 uant,

Adscribere hoc debebunt exemplum sibi,

FAB. III.

EQVVS ET APER.

Equus sedare solitus quo fuerat sitim,
 Dum sese aper volutat, turbavit vadum.
 Hinc orta lis est. Sonipes, iratus fero,
 Auxilium petit hominis: quem dorso leuans,
 Rediit ad hostem. Iactis hunc telis eques
 5 Postquam interfecit, sic locutus traditur.
 Laetor, tulisse auxilium me precibus tuis:
 Nam praedam cepi, et didici, quam sis utilis.
 Atque ita coëgit frenos inuitum pati.
 Tum maestus ille: Paruae vindictam rei
 10 Dum quaero demens, seruitutem reperi.
 Haec iracundos admonebit fabula,
 Impune potius laedi, quam dedi alteri.

5. *Rediit ad hostem.*] In cod. Pithoei additum fuit *laetus*. Bentl. *It in hostem laetus*. Sed *laetus* abundat, cum v. 7. sequatur *laetor*.

7. *Precibus tuis.*] *Ad preces tuas*, Burm. *tibi precanti* Schefferus interpretatur.

FAB. IIII.

P O E T A.

Plus esse in vno saepe, quam in turba boni,
 Narratione posteris tradam breui.
 Quidam decedens tres reliquit filias:
 Vnam formosam, et oculis venantem viros;
 5 At alteram lanificam, frugi et rusticam;
 Deuotam vino tertiam, et turpissimam.
 Harum autem matrem fecit heredem senex,

Sub

Sub conditione, totam vt fortunam tribus
 Aequaliter distribuatur, sed tali modo:
 Ne data possideant, aut fruantur; tum, simul 10
 Habere res desierint, quas acceperint,
 Centena matri conferant sestertia.
 Athenas rumor implet. Mater sedula
 Iuris peritos consulit: nemo expedit,
 Quo pacto non possideant, quod fuerat datum, 15
 Fructumne capiant; deinde, quae tulerint nihil,
 Quanam ratione conferant pecuniam.
 Postquam consumpta est temporis longi mora,
 Nec testamenti potuit sensus colligi:
 Fidem aduocauit, iure neglecto, parens. 20
 Seponit moechae vestem, mundum muliebrem,
 Lauationem argenteam, eunuchos, glabros:
 Lanificae agellos, pecora, villam, operarios,
 Boues, iumenta, et instrumentum rusticum:
 Potrici plenam antiquis apothecam cadis, 25
 Domum politam, et delicatos hortulos.
 Sic destinata dare cum vellet singulis,
 Et adprobaret populus, qui illas nouerat;
 Aesopus media subito in turba constitit;
 O si maneret condito sensus patri, 30
 Quam grauius ferret, quod voluntatem suam
 Interpretari non potuissent Attici!
 Rogatus deinde, soluit errorem omnium.
 Domum et ornamenta, cum venustis hortulis,
 Et vina vetera date lanificae rusticae: 35
 Vestem, vniones, pedisequos, et cetera
 Illi adsignate, vitam quae luxu trahit:
 Agros, vites, et pecora cum pastoribus

Donate moechae. Nulla poterit perpeti,
 40 Ut moribus quid teneat alienum suis.
 Deformis cultum vendet, ut vinum petat:
 Agros abiiciet moecha, ut ornatum paret:
 At illa gaudens pecore, et lanae dedita,
 Quacunq; summa tradet luxuriae domum,
 45 Sic nulla possidebit, quod fuerit datum,
 Et dictam matri conferent pecuniam
 Ex pretio rerum, quas vendiderint, singulae.
 Ita, quod multorum fugit imprudentiam,
 Vnius hominis reperit sollertia.

5. *Frugi et rusticam.*] Hoc Heinſius reſpoſuit pro vulg. et *frugi rusticam*, i. e. *rusticam*, quae erat lanifica et frugi, vel, quae ruri ſolebat telae et lanae operam dare, Burmann. Heinſii lectio laudat *rusticam simplicitatem*, quae in iis eſſe ſolet, qui rure viuunt.

12. *Conferant.*] Heinſ. ut *conferant*, quia praecessit *ne*. Sed vide ad fab. III. lib. I. adnotata.

15. *Fuerat.*] Gron. Hogſtrat. Bentl. *fuerit* vt v. 45.

19. *Testamenti sensus.*] Rarius *sensus*, pro *sententia*, dicitur. Vide tamen Cellar. cur. poſt. p. 88. Quintil. lib. I. c. 9. p. 99. in Burmann. Quid. V. Faſt. 484.

20. *Fidem aduocauit.*] *Aduocare* eſt, vocare aliquem, qui conſilio iuuet. *Fidem* itaque *aduocauit*, dum ex bona fide, ex aequo bonoque, teſtamentum interpretata eſt, et hereditatem diuiſit.

21. *Sepomit.*] Verſus et ſenarius iambus, et hexameter eſt.

22. *Eunuchos, glabros.*] Diſtinguunt ab *eunuchis glabros* Gudius et Burmann. ideoque interpungunt.

24. *Iumenta.*] Equos, asinos, mulas Burmann. intelligit.

26. *Domum politam.*] Vrbanam, opere albario vel tectorio politam.

38. *Vites.*] Gud. *villas.* Sed supra v. 23. *villam* singulari numero dixit. Burmannus, *Agellos, villam et pecora.*

41. *Vt vinum petat.*] Ita post Gronou. patrem Burm. quia *paret*, quod *aderat*, ex seq. versu huc tractum videtur. Anon. Angl. *vetera vt vina emat*, violentiori vsus remedio.

44. *Luxuriae domum.*] Nimio sumtu exstructam et politam, Burmanni verbis. Anon. Angl. *luxuriam et domum.*

46. *Dictam pecuniam.*] Testamento imperatam.

F A B. V.

PVGNA MVRIVM ET MVSTELARVM.

Cum victi mures mustelarum exercitu
 (Historia quorum in tabernis pingitur)
 Fugerent, et artos circum trepidarent cauos:
 Aegre recepti, tamen euaserunt necem.
 Duces eorum, qui capitibus cornua
 Suis ligarant, vt conspicuum in proelio
 Haberent signum, quod sequerentur, milites,
 Haesere in portis, suntque capti ab hostibus.
 Quos immolatos victor quidam dentibus
 Capacis alui mersit tartareo specu. IO

Quemcunque populum tristis euentus premit,
 Perichitatur magnitudo principum;
 Minuta plebes facili praesidio latet.

I. *Mustelarum exercitu.*] Benti. *exercitum*, sc. *fugerent.*

2. *Historia quorum.*] Hunc versum delet Guietus, et Anglus anon. Sed Heinf. et Bentl. legunt, *historia quorum et in fab. ping.* vt metro subueniatur, quod laborat, nisi, cum Burmanno, M in *quorum* non elidi, dicas.

9. *Inmolatos dentibus.*] Singularibus Phaedri locutionibus adnumerat Burm,

FAB. VI,

P O E T A.

Tu, qui, nasute, scripta destringis mea,
 Et hoc iocorum legere fastidis genus,
 Parua libellum sustine patientia,
 Seueritatem frontis dum placo tuæ,
 Et in cothurnis prodit Aesopus nouis.
 Utinam nec vnquam Pelii nemoris iugo
 Pinus bipenni concidisset Thessala!
 Nec ad professæ mortis audacem viam
 Fabricasset Argus opere palladio ratem!
 Inhospitalis prima quæ Ponti sinus
 Patefecit, in perniciem Graium, et barbarum,
 Namque et superbi luget Aëctæ domus,
 Et regna Peliae scelere Medææ iacent:
 Quæ, sæuum ingenium variis inuoluens modis,
 Illic per artus fratris explicuit fugam;
 Hic caede patris Peliadum infecit manus.
 Quid tibi videtur? Hoc quoque insulsum est,
 ais,
 Falsoque dictum: longe quia vetustior
 Aegea Minos classe perdomuit freta,
 Iustoque vindicauit exemplo impetum.

Quid

Quid ergo possum facere tibi, lector Cato,
 Si nec fabellae te iuuant, nec fabulae?
 Noli molestus esse omnino litteris,
 Maiorem exhibeant ne tibi molestiam.

Hoc illis dictum est, si qui stulti nauseant, 25
 Et, vt putentur sapere, coelum vituperant.

1. *Nasute*.] Vocatiuus. Bentl. *nasutus*.
 3. *Parua*.] Breui. Quidam *paruum libellum*. Sed
 et illud probum est. *Libellum* Bentl. mutat in *label-
 lum*, parum feliciter.
 5. *Et in corburnis*.] *En in corburnis*, Meurs-
 Gud. Heinf. non repugnante Burmanno.
 9. *Opere palladio*.] Opera, labore Palladis.
 14. *Imoluens modis*.] Heinf. *dolis*.
 20. *Iustoque vindicauit exemplo impetum*.] Minos,
 purgando maria a piratis et eos puniendo, impe-
 tum illum, id est, iniustam rationem praedandi,
 vltus fuit. Barm.
 25. *Si qui stulti nauseant*.] Codices, *stultitiam
 nauseant*. Si ex coniectura additum, quo repudia-
 to Rittersh. et Angl. anon. *qui stultitia nauseant*,

FAB. VII.

VIPERA ET LIMA.

Mordaciorem qui improbo dente adpetit,
 Hoc argumento se describi sentiat.

In officinam fabri venit vipera:
 Haec cum tentaret, si qua res esset cibi,
 Limam momordit. Illa contra contumax, 5
 Quid me, inquit, stulta, dente captas laedere,
 Omne adstieni ferrum quae conrodere?

4. Haec.] *Hic Scheffer et Bentl. et Burmann. praefert.*

Si qua res esset cibi.] Heinsius, adplaudente Burmanno, si qua spes esset cibi.

FAB. VIII.

VVLVES ET HIRCVS.

Homo, in periculum simul ac venit, callidus
Effugium reperire alterius quaerit malo.
Cum decidisset vulpis in puteum inscia,
Et altiore clauderetur margine:

5 Deuenit hircus sitiens in eundem locum,
Simul rogauit, esset an dulcis liquor,
Et copiosus. Illa, fraudem moliens:
Descende, amice, tanta bonitas est aquae,
Voluptas vt fatiari non possit mea.

10 Immisit se barbatus. Tum vulpecula
Euasit puteo, nixa celsis cornibus,
Hircumque clauso liquit haerentem vado.

I. Homo.] *Vulgo: Homo simul ac venit in magnum periculum. Cod. Remens. Homo, in periculum simul ac venit, callidus Reperire effugium alterius quaerit malo. In posteriore transpositionem exigit metrum, Bentl. et Angl. anon. Reperire effugium quaerit alterius malo. In nostra lectione venit est praeteritum, in vulgata praesens.*

II. Nixa.] *Scheffer, innixa, Burm. enixa vel enisa conicit.*

FAB. VIII.

DE VITIIS HOMINVM.

Peras imposuit Iupiter nobis duas:
 Propriis repletam vitiis post tergum dedit:
 Alienis ante pectus suspendit grauem.

Hac re videre nostra mala non possumus:
 Alii simul delinquant, censores sumus. §

4. *Hac re.*] Διὰ τοῦτο, propterea, hic habet
 Themistius, hanc ipsam fabulam narrans in oratio-
 ne, quae βασιλικῆς inscribitur, cuius locum Freins-
 hemius adfert.

FAB. X.

FVRARAM COMPILANS.

Lucernam fur accendit ex ara louis,
 Ipsumque compilauit ad lumen suum.
 Onustus sacrilegio cum discederet,
 Repente vocem sancta misit religio:
 Malorum quamuis ista fuerint munera, §
 Mihique inuisa, vt non offendar subripi;
 Tamen, sceleste, spiritu culpam lues,
 Olim cum adscriptus venerit poenae dies.
 Sed, ne ignis noster facinori prae luceat,
 Per quem verendos excolit pietas deos, IO
 Veto esse tale luminis commercium.
 Ita hodie, nec lucernam de flamma deum,
 Nec de lucerna, fas est, accendi sacrum.
 Quot res contineat hoc argumentum vtilis,
 Non explicabit alius, quam qui reperit. IS
 Signi-

Significat primo, saepe, quos ipse alueris,
 Tibi inuenire maxime contrarios:
 Secundo ostendit, scelera non ira deum,
 Fatorum dicto sed puniri tempore:
 20 Nouissime interdicat, ne cum malefico
 Vsum bonus consociet vllius rei.

2. *Suum.*] Iouis, non fuvis.

3. *Onustus.*] Vulgo *onustus qui sacrilegio*, syllaba
 redundante, quam Ionson. et Burm. iustulerunt.

4. *Religio*] Iouis statua vel ara, summa reli-
 gione colenda. Burm.

7. *Scelestus.*] Heinf. et Bentr. *scelestus*.

10. *Verendos excolit.*] Cod. Pith. *colendos*, Bentr.
colendos censuit, Heinf. *colendos extulit*.

15. *Explicabit.*] Heinf. et Bentr. *explicavit*.

FAB. XI.

MALAS ESSE DIVITIAS.

Opes inuisae merito sunt forti viro,
 Quia diues arca veram laudem intercipit.
 Coelo receptus propter virtutem Hercules,
 Cum gratulantes per salutasset deos,
 5 Veniente Pluto, qui Fortunae est filius,
 Avertit oculos. Causam quaesivit pater:
 Odi, inquit, illum, quia malis amicus est,
 Simulque obiecto cuncta corrumpit lucro.

5. *Veniente.*] Remens. cod. *venienti*, quod cum
avertit iungit Burm.

8. *Simulque.*] Non modo malos, quibus ami-
 cus est, ad omnia facinora impellit; sed bonos
 etiam corrumpere potest spe lucri. Burm.

Cuncta.] Id est, *cunctos*.

FAB. XII.

LEO REGNANS.

Vtilius homini nihil est, quam recte loqui:
 Probanda cunctis est quidem sententia,
 Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

Cum se ferarum regem fecisset leo,
 Et aequitatis vellet famam consequi,
 A pristina deflexit consuetudine,
 Atque inter illas tenui contentus cibo,
 Sancta incorrupta iura reddebat fide.
 Postquam labare coepit poenitentia.

1. Nihil est.] Benth. nihil esse homini.

9. Postquam labare.] Gron. post quas. Hunc
 versum ad sequentem fabulam multi trahunt, a
 quibus iam Neueletus dissensit, Rimicium secutus,
 qui ea, quae hic defunt, supplet. Eius et Ro-
 muli atque anonymi Nilantiani vestigiis insistens
 Burmannus reliquos versarios in hunc modum ex-
 pleuit.

Post quae labare vi coepit poenitentia,
 Naturam cum mutare non posset suam:
 Seducit aliquas in secretum, ut falleret.
 Et, an fosteret os sibi, cum quaereret,
 Quae dixerant putere, et quae negauerant,
 Laniabat omnes, et satur fit carnibus.

[vel, et satiatur sanguine.]

Cum multis faceret hoc, et simium vocat
 Ad se, rogatque, an os haberet putidum.
 Hic cinnamomo olere dixit suavius
 Et rure, flagrant quo deorum altaria.
 Erubuit laudes, nec nocere sustinet

Rex:

*Rex: sed pudore saluo ut laederet, dolos
 Quaesivit, et, languorem simulans, advocat
 Medicos, tentatis qui venarum pulsibus
 Negant se morbum posse deprehendere.
 Sed suadent, natum ex consueto fastidium
 Cibo iam suaviore tolleret dape.
 Hic ille: Nullam sic carnem desidero,
 At simii, non ante gustatam mihi;
 Datam sed fallere prohibet pudor fidem.
 Medici, Quodcumque facere, rex, libet, tibi
 Licet, respondent, ceteris ut regibus;
 Et pro dolore, fas est, nos mori tuo,
 Non vita tantum. Adducitur mox simius,
 Qui, quanta poena, didicit, ad regem loqui,
 Et quam tacere sit tormentum maximum.*

FAB. XIII.

Adfitione veretri linguam mulieris,
 Adfinitatem traxit inde obscenitas.

FAB. XIII.

PROMETHEVS.

Rogauit alter, tribadas et molles mares
 Quae ratio procreasset: exposuit senex.
 Idem Prometheus, auctor vulgi fictilis,
 Qui, simul offendit ad fortunam, frangitur,
 Naturae partes, veste quas celat pudor,
 Cum separatim toto finxisset die,
 Aptare mox ut posset corporibus suis,
 Ad coenam est inuitatus subito a Libero.

Vbi

Vbi inrigatus multo venas nectare,
 Sero domum est reuersus titubanti pede. 10
 Tum semisomno corde, et errore ebrio,
 Adplicuit virginali generi masculino,
 Et masculina membra adplicuit feminis.
 Ita nunc libido prauo fruitur gaudio.

4. *Qui.*] *Vulgum* intelligit, vnde Heinsius
 quod legit *vulgus* etiam fit masculinum.

F A B. X V.

CAPELLAE ET HIRCI.

Barbam capellae cum impetrassent ab Ioue.
 Hirci moerentes indignari coeperunt,
 Quod dignitatem feminae aequassent suam.
 Sinite, inquit, illas gloria vana frui,
 Et vsurpare vestri ornatum muneris, 5
 Pares dum non sint vestrae fortitudinis.
 Hoc argumentum monet, vt sustineas tibi
 Habitu esse similes, qui sunt virtute impares.

3. *Feminae.*] Liuiam et ceteras feminas notare
 videtur Burmanno, quarum potentia maior fuit
 sub Tiberio, Plancinam, Liuillam, et quas alias
 nominat Tacitus.

6. *Vestrae fortitudinis.*] In MSS. fuit *fortitu-*
dine, fortasse pro *fortitudini*, vt Gud. et Bentl.
 legunt. Aliis secundus casus magis placuit: an-
 ceptus est Burmannus, qui exempla vtriusque con-
 structionis in scriptis plerumque variantis, ad-
 fert. Vid. Vechner. hellenolex. lib. I. part. II.
 c. 18. extr.

FAB. XVI.

GVBERNATOR ET NAVTAE.

Cum de fortunis quidam quereretur suis,
Aesopus finxit consolandi gratia.

Vexata saeuis nauis tempestatibus,
Inter vectorum laerymas, et mortis metum,
5 Faciem ad serenam subito mutato die,
Ferri secundis tuta coepit flatibus,
Nimisque nautas hilaritate extollere.
Factus periculo tum gubernator sophus:
Parce gaudere oportet, et sensim queri,
10 Totam quia vitam miscet dolor, et gaudium.

3. *Nauis.*] Rempubl. Romanam intelligit Burmannus, quae, oppresso Seiano, in tranquillo-rem statum restituta videri potuit. *Nauis* autem legitur in MSS. alii *nauis*, ut in prima edidit ipse Burmannus: quia paullo post scriptum fuit *mutatur dies*, cui ut praeposit Bentlei.

7. *Nautas hilaritate extollere.*] Heinf. et Bentl. *nautae se hilaritate extollere.*

FAB. XVII.

CANVM LEGATI AD IOVEM.

Canes legatos olim misere ad Iouem,
Melioris vitae tempus oratum suae,
Ut sese abriperet hominum contumeliis:
Furfuribus sibi conspersum quod panem darent,
5 Fimoque turpi maximam explerent famem.
Profecti sunt legati non celeri pede
Dum naribus scrutantur eseam in stercore.

Citati

Citati non respondent, Vix tandem inuenit,
 Eos Mercurius et turbatos adtrahit,
 Tum vero, vultum magni vt viderunt Iouis, 10
 Totam timentes concacarunt regiam.
 Propulsi vero fustibus, vadunt foras:
 Vetat dimitti magnus illos Iupiter.
 Mirati, sibi legatos non reuertier,
 Turpe aestimantes aliquid commissum a suis, 15
 Post aliquod tempus alios adscribi iubent.
 Rumor legatos superiores prodidit.
 Timentes, rursus aliquid ne simile accidat,
 Odore canibus anum, sed multo, replent:
 Mandata dant, legati mittuntur, statim 20
 Aduent. Rogantes aditum, continuo impetrant.
 Confedit genitor tum deorum maximus,
 Quassatque fulmen, tremere coepere omnia.
 Canes confusi, subitus quod fuerat fragor,
 Repente odorem mixtum cum merdis cacant. 25
 Reclamant omnes, vindicandam iniuriam.
 Sic est locutus ante poenam Iupiter.
 Non est legatos regis non dimittere,
 Nec est difficile, poenas culpae imponere,
 Sed hoc feretis pro iudicio praemium: 30
 Non vero dimitti, verum cruciari fame,
 Ne ventrem continere non possint suum.
 Illi autem, qui miserunt vos tam futiles,
 Nunquam carebunt hominis contumelia.
 Ita nunc legatos expectant et posterius: 35
 Nouumque venire qui videt, culum olfacit.

2. *Melioris vitae tempus.*] Heins. et Bentl. *meliora vitae tempora oratum sibi.*

3. *Vt sese abriperet.*] Gud. et Bentl. *eriperet*, Heinf. *se subriperet*.

8. *Citati non respondent.*] Non sunt praesto, non comparent, sollempni praeconis, Mercurii, voce citati. Burmannus post *pede* distinctionem ponit, et reliqua continuat: *Dum naribus scrutantur escam in stercore, citati non respondent.*

16. *Adscribi.*] In MSS. *adscribi*, vnde Gud. *adscisci*, Heinf. et Bentl. *adscribi* tuentur, quod vero de eo potius dicitur, qui socius ab aliquo legitur.

17. *Rumor.*] Bentl. *audacius, venter*.

20. *Mandata dant.*] MSS. *mandant, dimittuntur statim*, vitiose Burmannus coniicit: *Mandant legatis, qui mittuntur, vt statim Adeant. Rogantes aditum e. i. vel Mandant, vt, qui mittuntur, legati statim Adeant.*

24. *Canes confusi.*] Vulgo: *Canes, confusus subito quod fuerat fragor.* Bentl. *Canes confusi (subditio terruerat fragor) Repente.* Nostra lectio a Gud. est, a qua parum abit Heinf. qui fuerat tantum mutat in *ruerat*, et *subito* retinet.

26. *Reclamant omnes.*] Scil. *dii.* Bentl. *vel clamant.*

27. *Sic.*] Scheffer. *hic*, Walchius *hinc*.

30. *Sed hoc feretis.*] Meurf. et Bentl. *Sed hoc ferent hi pro iudicio pr.* Sed hic canes alloquitur, sequenti versu deos. *Pro iudicio* est, loco iudicii, cuius formam Iupiter se non obseruaturum dicit.

31. *Non veto dimitti.*] Sententia est, *non veto dimitti, verum volo cruciari fame.* In negatiuo sub intelligitur contrarium adfirmans, nota satis ellipsi. Si vero dimisit Iupiter legatos, cur non redierunt? cur posterius adhuc expectant eos?

Haec

Haec difficultas Burmannum cogit legere:

Vos veto dimitti; hos verum cruciari fame.

Per vos posteriores, per hos priores legatos significari, putat. Ut sequenti etiam opinioni suae conciliet, rescribit:

*Ita nunc legatos exspectat qui posteros,
Novum venire cum videt, culum olfacit.*

Posteros (ita MSS.) legatos interpretatur, qui posteriores missi fuerant. Sed nec ita sublata est omnis difficultas. Nam de posterioribus legatis quaestio erat in concilio deorum: eos vero non dimittere, regis non esse, dixerat Iupiter. Non potest igitur fingi eos retinuisse. Quare fatius est, dimissos quidem dicere legatos, non priores tantum, sed et posteriores; eosdem vero a canibus adhuc exspectari, quod aliquamdiu certe retenti fuerant, et dimissi quidem, sed, simul etiam notati grauissime, reditum non maturauerant, cum escam in stercore scrutarentur, et legationis suae tam turpem tristemque exitum ad suos referre non auderent.

33. *Qui miserunt vos.]* Bentl. *hos*, cum Gud. et Heinf. quod concinnius.

FAB. XVIII.

HOMO ET COLVBRA.

Qui fert malis auxilium, post tempus dolet,
Gelu rigentem quidem colubram fastulit,
Sinuque fouit, contra se ipse misericors,
Namque ut refecta est, necuit hominem protinus,
Hanc alia cum rogaret causam facinoris, §
Respondit: Ne quis discat prodesse improbis.

5. *Hanc alia cum rogaret.]* Non veri simile est Burmanno, serpentem contra se sententiam pro-

nuntiare, et se ipsam vocare *improbam*. Itaque
mauult:

*Hic (vel hinc) aliquis cum rogaret causam facinoris,
Respondi. (ego Phaedrus.)* Iudicent alii.

FAB. XVIII.

VVLPI S ET DRACO.

Vulpis cubile fodiens, dum terram eruit,
Agitque plures altius cuniculos,
Peruenit ad draconis speluncam intimam,
Custodiebat qui thesauros abditos.
5 Hunc simul adspexit: Oro, vt imprudentiae
Des primum veniam; deinde, si pulchre vides,
Quam non conueniens aurum sit vitae meae,
Respondeas clementer, quem fructum capis
Hoc ex labore, quodue tantum est praemium,
10 Ut careas somno, et aeuum in tenebris exigas?
Nullum, inquit ille: verum hoc a summo mihi
Ioue attributum est. Ergo nec fumis tibi,
Nec vlli donas quicquam? Sic fatis placet,
Nolo irascaris, libere si dixero:
15 Diis est iratis natus, qui est similis tibi.

P O E T A.

Abiturus illuc, quo priores abierunt,
Quid mente caeca miserum torques spiritum?
Tibi dico, auare, gaudium heredis tui,
Qui ture superos, ipsum te fraudas cibo:
20 Qui tristis audis musicum citharae sonum,
Quem tibi arum macerat iocunditas,

Obso-

Obsoniorum pretia cui gemitum exprimunt:
 Qui, dum quadrantes adgeras patrimonio,
 Coelum fatigas fordido periurio:
 Qui circumcidis omnem impensam funeri, 25
 Libitina ne quid de tuo faciat lucri.

3. *Speluncam intinam.*] Ita post Bentr. conie-
 cturam in cod. Perotti inuentum: vulgo *ultimam*.

9. *Quodue tantum est praemium?*] Bentr. est ex-
 pungit.

12. *Attributam est.*] Vt munus, Scheffero, vel
 vt pecunia attributa dicitur, id est, assignata, Bur-
 manno, qui hoc interpretatur, non tantum aurum,
 sed et carere somno v. 10.

17. *Mente caeca.*] Quid tu mente caeca homo,
 id est, qui es mentis caecae, torques spiritum?
 Burm.

23. *Adgeras.*] Non ab *aggerare*, sed ab *adgerere*.

24. *Coelum fatigas fordido periurio.*] *Coelum* deos,
 eosque *fatigare*, significare aiunt, saepe a diis pu-
 nitum non emendari. Heins. tamen, offensus vul-
 gata lectione, coniicit *cellam*, (vel *alium*) *fatigas*
sordida penuria.

25. *Funeri.*] Ita cod. Perotti, alii *funeris*.

26. *Ne quid lucri.*] Sequor eundem codicem,
 eum vulgo legatur *ne quid lucrium*, vel *ne quod*
lucrium.

FAB. XX.

PH A E D R V S.

Quid iudicare cogitet liuor modo,
 Licet dissimulet, pulchre tamen intelligo.
 Quidquid putabit esse dignum memoriae,

F 3

Aeslo-

Aesopi dicet: si quid minus adriserit,
 ¶ A me contendet fictum quouis pignore.
 Quem volo refelli iam nunc responso meo:
 Siue hoc ineptum, siue laudandum est opus,
 Inuenit ille, nostra perfecit manus.
 Sed exsequamur coeptum propositi ordinem.

1. *Iudicare cogitet.*] MSS. *cogitur*, quod mutandum omnes consentiunt Bentl. *praedicare cogitet. Modo.*] Statim simul ac fabulas edidero. Burm.
 3. *Dignum memoriae.*] Constructio poetis familiarior, quam ceteris. Vid. Vechneri hellenolex. lib. I. part. II. cap. 18. extr.

FAB. XXI.

NAVFRAGIVM SIMONIDIS.

Homo doctus in se semper diuitias habet.
 Simonides, qui scripsit egregium melos,
 Quo paupertatem sustineret facilius,
 Circuire coepit vrbes Asiae nobiles,
 ¶ Mercede accepta laudem victorum canens.
 Hoc genere quaestus postquam locuples factus
 est,
 Venire in patriam voluit cursu pelagio.
 (Erat autem natus, ut aiunt, in Cea insula)
 Adscendit nauem, quam tempestas horrida
 10 Simul et vetustas medio dissoluit mari.
 Hi zonas, illi res pretiosas colligunt,
 Subsidium vitae. Quidam curiosior,
 Simonide, tu ex opibus nil sumis tuis?

Me-

Mecum, inquit, mea sunt cuncta. Tunc pauci
enatant,

Quia plures onere degrauati perierunt. 15
Praedones adsunt, rapiunt quod quisque extulit,
Nudos relinquunt. Forte Clazomenae prope
Antiqua fuit vrbs, quam petierunt naufragi.
Hic litterarum quidam studio deditus,
Simonidis qui saepe versus legerat, 20
Eratque absentis admirator maximus,
Sermonem ab ipso cognitum cupidissime
Ad se recepit, veste, numis, familia
Hominem exornauit. Ceteri tabulam suam
Portant, rogantes victum. Quos casu obuios 25
Simonides ut vidit, Dixi, inquit, mea
Mecum esse cuncta? vos quod rapuistis, perit.

Melos.] Vnde Melicus dictus est, et μελοποιός,
quem lyricum alii vocant.

7. *Venire.*] Verior lectio in cod. Perotti, *redire.*

8. *Cea insula.*] Al. *Ceo*, a primo casu *Ceos*, qui
et ipse vñtatus.

15. *Perierunt.*] Ita Heins. quem plures secuti,
correpta penultima, ut *coeperunt* supra fab. XV. 2.
abierunt fab. XVIII. 16. et *praebuerunt* lib. II.
fab. III. 24. Bentl. *perierant* retinet.

25. *Obuios.*] Ita Perott. ut iam cum aliis Bentl.
voluerat. Vulgo *obuius*.

FAB. XXII.

MONS PARTVRIENS.

Mons parturibat, gemitus immanes ciens,
Eratque in terris maxima expectatio.

F 4

At

At ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi,
Qui, magna cum minaris, extricas nihil.

1. Parturibat.] Pro parturiebat, antique.

FAB. XXIII.

FORMICA ET MUSCA.

Formica et musca contendebant acriter,
Quae pluris esset. Musca sic coepit prior,
Conferre nostris tu potes te laudibus?
Vbi immolatur, exa praestitit deum,
5 Moror inter aras, templa perlustro omnia,
In capite regis sedeo, cum visum est mihi,
Et matronarum casta delibo oscula;
Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
Quid horum simile tibi contingit, rustica?
10 Est gloriosus sane conuictus deum,
Sed illi, qui inuitatur, non qui inuisus est.
Reges commemoras et matronarum oscula:
Ego granum in hiemem cum studiose congero,
Te circa murum pasci video stercore.
15 Aras frequentas: nempe abigeris, quo venis.
Nihil laboras, ideo, cum opus est, nihil habes.
Superba iactas, tegere quod debet pudor.
Aestate me lacessis; cum bruma est, files.
Mori contractam cum te cogunt frigora,
20 Me copiosa recipit incolumem domus.
Satis profecto reuudi superbiam.
Fabella talis hominum discernit notas
Eorum, qui se falsis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet solidum decus.

1. Per-

I. *Formica.*] Vulgo præmittitur versus, *Nihil agere, quod non proffit, fabella indicat*, quem ex lib. III. fab. 17. huc irrepsisse credit Heinſius, et Burmannus abesse iuſſit.

5. *Perluſtro omnia.*] Diſtinctio a Scheffero et Burmanno eſt: alii, *templa perluſtro omnia*.

8. *Optimis rebus fruor.*] Id eſt delicatiſſimis, lauſiſſimis. *Je ne laiſſe pas de faire tres bonne chaire*, Burmanno, qui hanc fabulam ad paraſitos accommodat.

10. *Sane.*] Perott. *plane*.

11. *Inuitatur.*] Bentl. *imitatus*.

14. *Te circa murum paſci video.*] Bentl. *te circum rura*. Cum Perotto lego *paſci video*, non *video paſci*.

17. *Superba iaetas.*] Codex Pith. et Perotti *ſuper etiam iaetas*, pro *inſuper*, idque Bentl. recepit, qui hunc verſum poſtpoſuit duodecimo.

18. *Cum bruma eſt, files.*] Perott. *cur bruma files?* non inueniſte, Burmanni iudicio.

21. *Satis profecto.*] Burmannus hæc non apte fatiſ modæſtæ formicæ dari cenſet, fabellam in priore verſu finiens, et legens:

Satis profecto refundit ſuperbiam

Fabella talis, hominum diſcernens notas

Eorum.

Si plura mutari non placet, interrogationiſ tantum notam addendam putat:

Satin' profecto refundit ſuperbiam?

Sed interrogationi obſtat *profecto*. Forte,

Satis profecto refundit ſuperbiam,

formica ſcilicet, ex Phædri iudicio.

SIMONIDES A DIIS SERVATVS.

Quantum valerent inter homines litterae,
 Dixi superius: quantus nunc illis honos
 A superis sit tributus, tradam memoriae.
 Simonides idem ille, de quo retuli,
 5 Victori laudem cuidam pyctae vt scriberet,
 Certo conduxit pretio: secretum petit.
 Exigua cum frenaret materia impetum,
 Vfus poëtae, vt moris est, licentia,
 Atque interposuit gemina Ladae sidera,
 10 Auctoritatem similis referens gloriae.
 Opus adprobauit, sed mercedis tertiam
 Accepit partem. Cum reliquum posceret,
 Illi, inquit, reddent, quorum sunt laudis duae.
 Verum, vt ne irate dimissum te sentiam,
 15 Ad coenam mihi promitte, cognatos volo
 Hodie inuitare, quorum es in numero mihi.
 Fraudatus quamuis, et dolens iniuria,
 Ne male dimissus gratiam corrumperet,
 Promisit. Rediit hora dicta, recubuit.
 20 Splendebat hilare poculis conuiuium;
 Magno adparatu laeta resonabat domus:
 Duo cum repente iuuenes, sparsi puluere,
 Sudore multo diffuentes, corpore
 Humanam supra formam, cuidam seruulo
 25 Mandant, vt ad se prouocet Simonidem,
 Illius interessē, ne faciat moram.
 Homo perturbatus excitat Simonidem.
 Vnum promorat vix pedem triclinio,

Ruina

Ruina camaræ subito oppressit ceteros,
 Nec vlli iuuenes sunt reperti ad ianuam. 30
 Vt est vulgatus ordo narratæ rei,
 Omnes scierunt, numinum præsentiam
 Vari dedisse vitam mercedis loco.

5. *Victori.*] Ita Schefferus et Gronou. correxerant, vt postea in Perotti cod. repertum, pro vulg. *victoris*.

6. *Conduxit.*] Codices ita, quod primus Meurfus mutauit in *condixit*, multum indignante Burmanno, qui *pretio condicere*, et *condixit vt scriberet*, Latine dici negat, *conducere vt iure consultis in vsu esse*, adfirmat, et interpretatur, certo pretio laudem scribendam in se recepit.

Petit.] Pro *petiit*, vnde *petit* scribit Burm.

8. *Vsus pœtæ, vt moris est, licentia.*] *Vsus licentia pœtæ, vt moris est*, interpretantur. Bentl. *vsus pœta moris est licentia*. Heins. *pœtici est moris licentia*, Burm. *Vsus, pœtæ, vt moris est, licentia*, vel *vsus pœtæ, vt mos erat, licentia*. Non opus his omnibus videtur, postquam in Perotti codice repertum est, *vsus pœtæ more et licentia est*, pro *vsus pœtæ more est et licentia*. Non contentus tamen hac scriptura, Burmannus mauult, *vsus pœta more est et licentia*.

10. *Auctoritatem similis referens gloriæ.*] Id est, illam gloriam, scilicet victorem esse in ludis sacris, insignem esse probans, quod Castores; in ludis similibus victores, egregie fuerint celebrati, vnde suæ laudationi, et laudato pœtæ auctoritas accederet, nec pro leui re haberetur hæc egressio in laudes Dioscurorum. Ita Burmannus. Idem tamen, postquam in Perotti codice scriptum audiuit, *Auctores aptæ similis referens gloriæ*, hanc lectionem tolerabilem iudicat, *apte tantum*, pro *aptæ*, reponens.

13. *Quorum sunt laudis duae.*] Subintellige *partes*, quod ipsum refert codex Perotti, *quorum sunt partes duae* legens.

14. *Vt ne irate dimissam te sentiam.*] Heinf. *dimisisse censeas*, Bentl. *dimissum censeas*, Burmann. *Verum ut ne ingrata te dimissum censeas*. Praeflat omnibus his coniecturis Perott. cod. lectio: *Verum ut sine irate dimissum te sentiant*, pro *Verum ut sine ira te dimissum sentiant*, Castor et Pollux.

18. *Ne male dimissus gratiam corrumperet.*] Ita pro *dimissam*, legunt, Gud. et Burm. cui etiam placet, *Ne male diuisam gratiam corrumperet*, i. e. minueret gratiam, quam solus pycetes debebat, quae vero male diuisa erat, parte eius reddenda Castori et Polluci delegata.

22. *Duo eum repente.*] Ordo verborum concinnior est a Codice Perotti.

23. *Corpore.*] Vulgo *diffuentes corpora*. Emendatio Schefferiana.

32. *Scierunt.*] *Persuasum habuerunt*. Heinf. et Bentl. *sciuerunt*, a *scisco*.

FAB. XXV.

P O E T A.

Superfunt mihi, quae scribam, sed parco
sciens:

Primum, esse ne tibi videar molestior,
Distringit quem multarum rerum varietas;
Dein, si quis eadem forte conari velit,
Habere ut possit aliquid operis residui.
Quamuis materiae tanta abundet copia,
Labori faber ut desit, non fabro labor.

Bre-

Breuitati nostrae praemium vt reddas, peto,
 Quod espollicitus: exhibe vocis fidem,
 Nam vita morti propior est quotidie. 10
 Et hoc minus perueniet ad me muneris,
 Quo plus consumet temporis dilatio.
 Si cito rem perages, vltus fiet longior.
 Fruar diutius, si celerius coepero.
 Languentis aeni dum sunt aliquae reliquiae, 15
 Auxilio locus est: olim senio debilem
 Frustra adiuuare bonitas nitetur tua,
 Cum iam deserit esse beneficium vtile,
 Et mors vicina flagitabit debitum.
 Stultum admouere tibi preces existimo, 20
 Procliuis vltro cum sit misericordia.
 Saepe impetrauit veniam confessus reus:
 Quanto innocenti iustius debet dari?
 Tuae prius sunt partes, aliorum dein:
 Similique gyro venient aliorum vices. 25
 Decerne quod religio, quod patitur fides,
 Et gratulari me fac iudicio tuo.
 Excedit animus, quem proposuit, terminum;
 Sed difficulter continetur spiritus,
 Integritatis qui sinceræ conscius, 30
 A noxiorum premitur insolentiis.
 Qui sint, requires. Adparebunt tempore.
 Ego, quondam legi quam puer sententiam,
 Palam mutire plebeio piaculum est,
 Dum sanitas constabit, pulchre meminero. 35

6. *Materiae.*] Codices *naturae*, quod Gudius verum putat. Sed *materiae* sequens *faber* vindicat.

8. *Praemium.*] Cod. Remsen, *nimum*, vnde Gro-

Gronou. *mutuum*, ad Eutychem sermonem referens, a quo petat manumissionem. Obstat vero Phaedrijaetas v. 15. et 19. significata.

19. *Flagitabit.*] Bentl. *flagitarit*, quod praecessit *desievit*: ita vero diceret, cum iam mortuus fuero, quod non patitur vox *vicina*.

20. *Stultum admonere tibi preces existimo.*] Codex alter *precesexes*, alter *precesfexis*, ubi vulgo *preces existima*. Gudius *preces sexcentis*, quod esset hominis indignantis, non suppliciter rogantis, ut Bentl. monet, qui hinc exsculpit: *Stulum admonere tibi preces est, Eutyche*. Nos lectionem Schefferianam, quam Burm. ceteris praefert, dedimus.

21. *Procliuis ultro cum sit misericordia.*] Bentlei. *Procliuis ultro cum sis misericordiae*.

24. *Tuae prius sunt partes.*] Codices: *Tuae sunt partes, fuerunt aliorum: d in simili gyro venient aliorum prius vices*. Ex his vestigiis Burmannus: *Tuae nunc (Bentl. sunt) partes, fuerunt aliorum (Bentl. fuerant illorum) prius: Dein simili gyro venient aliorum vices*. Virum aliquem intelligi putat, qui annum et insigne munus Romae obierit, iudicisque praefuerit, in quo alii praecesserant, alii successuri erant. Itaque nec Eutychem nec Particulonem, libertinos homines, appellari putat.

26. *Gratulari.*] Laetari, gaudere iudicio tuo, sexto casu.

Me fac.] Pith. codex *me fatere*, unde coniiciunt *me gratulari pateve*, Burm. *me da*.

34. *Piaculum.*] Al. *periculum*.